

STORTINGET

Representantforslag 49 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Karin Andersen og Audun Lysbakken

Dokument 8:49 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Karin Andersen og Audun Lysbakken om barnevernløftet II

Til Stortinget

Bakgrunn

Den beste investeringen et samfunn kan gjøre, er å sikre at barn får en trygg og god oppvekst. Man vet at en god barndom har betydning for hele livet, til og med i generasjoner. Samfunnet må bli bedre på å oppdage de barna som trenger hjelp, lytte til dem og sette inn gode hjelpetiltak tidlig. Barn og unge som står godt rustet til å møte et framtidig voksenliv, gir også store økonomiske gevinster for samfunnet. Vista Analyse har i en rapport fra 2010 anslått at samfunnet tjener 1 mrd. kroner dersom man lykkes med å hjelpe 100 unge som er i risiko for å havne utenfor arbeidslivet.

Alle barn i Norge skal beskyttes mot omsorgssvikt og overgrep. Der familiene ikke strekker til, har samfunnet en plikt til å sikre barn og unge gode omsorgstilbud og oppvekstvilkår. Det er et viktig mål for forslagsstillerne at barnevernet over hele landet skal kunne gi tidlig og riktig hjelp, slik at barna både får omsorg og vern og mulighet til å mestre livene sine og utvikle evnene sine. Tilsyn, forskning og tilbakemeldinger fra barnevernsbarn, deres pårørende og ansatte i barnevernet viser dessverre at det er uønskede kvalitetsforskjeller mellom kommunene, og at det er for liten tid til å følge opp hvert enkelt barn på en god måte.

Forslagsstillerne er opptatt av at barn, unge og deres familier skal møte et faglig sterkt barnevern, og at bar-

nevernet må ha nok tid og ressurser til å følge opp familier i en vanskelig situasjon. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at nesten 40 000 barn og unge fikk hjelp fra barnevernet i 2016. Barneverntjenestene og fylkesmennene rapporterer om at barn har mer sammensatte behov enn tidligere. Nyere forskning viser at svært mange barn og unge både i fosterhjem og institusjon har til dels store psykiske vansker. De trenger mer oppfølging. I tillegg kreves det at barneverntjenesten samarbeider tett med andre tjenester for barn og unge, slik at disse barna får riktig hjelp. Økt kompetanse og god bemanning er en forutsetning for et barnevernstilbud av høy kvalitet og med tid og mulighet til å tilpasse hjelpetiltakene til det enkelte barns og deres familiers behov. De store variasjonene i Kommune-Norge viser at barn i dag ikke får et likeverdig tilbud, og dette er et nasjonalt ansvar.

I dag har barnevernet kun plikt til å vurdere ettervern, men ettervern er ingen rettighet, og det er store forskjeller i praksis. I 2017 var det 4 731 ettervernstilltak, hvor 39,9 pst. av ungdommene var 18 år, 27,4 pst. var 19 år og 17 pst. var 20 år. Kun 5,7 pst. av ungdom som fikk tiltak i 2017, var 22 år gamle. Unge voksne flest får hjelp i overgangen til voksenlivet ved at foreldrene deres stiller opp både følelsesmessig, praktisk og økonomisk, og ikke minst gjennom å fungere som en trygg base så lenge det er nødvendig, ofte i flere år etter at den unge har nådd myndighetsalder. Derimot havner ungdommer og unge voksne med barnevernserfaring altfor ofte i en situasjon der det forventes at de skal mestre overgangen til voksenlivet raskere enn ungdom flest, men med langt færre ressurser. Forslagsstillerne vil vise til Landsforeningen for barnevernsbarn (LFB) og Fellesorganisasjonen (FO) nylig lanserte et opprop, «Takk mamma», for å gi ungdom i barnevernet lovfestet rett til ettervern frem til og med fylte 25 år. Det påpekes at ettervernet må

være fleksibelt, ved at det skal være mulig å opprette, gjenopprette eller bytte ettervernstiltak kontinuerlig frem til og med fylte 25 år. I løpet av kort tid har over 14 000 signert oppropet. Forslagsstillerne støtter forslaget og mener at det skal inkluderes i regjeringens varslede lovproposisjon om barnevernet.

Gjennom en storstilt satsing på barnevernet økte den rød-grønne regjeringen i årene fra 2011 til 2014 bemanningen i barnevernet med 890 nye og øremerkede stillinger. Dette tilsvarer et snitt på over 200 stillinger i året. I løpet av 2015–2018 har ikke regjeringen Solberg fulgt opp den sårt tiltrenge satsingen, og i denne perioden har det bare blitt tilført barnevernet 120 nye stillinger, et snitt på 40 stillinger per år. Barnevernsløftet som den rød-grønne regjeringen startet, skulle være et første skritt på en videre opptrapping, men tallene viser dessverre at dette ikke ble fulgt opp. Dette står i sterk kontrast til regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiets løfter i opposisjon.

Barn og unge som er utsatt for omsorgssvikt, er en av samfunnets mest sårbare grupper. Derfor er det vår jobb å sikre at alle som trenger hjelp fra barnevernet, skal få god hjelp til rett tid.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en fireårig opptrappingsplan med øremerkede midler for å øke bemanningen i det kommunale barnevernet i forslag til statsbudsjett for 2020.
2. Stortinget ber regjeringen innføre en veiledende bemanningsnorm der saksbehandler med administrativ funksjon (funksjon 244) i det kommunale barnevernet ikke kan ha ansvar for flere enn 15 barn.
3. Stortinget ber regjeringen utrede en nedre bemanningsgrense for antall årsverk i det kommunale barnevernet, og komme tilbake til Stortinget på egnet vis innen 2020.
4. Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med arbeidet med ny barnevernlov, fremme forslag om lovfestet rett til ettervern fram til fylte 25 år.

22. november 2018

Freddy André Øvstegård

Karin Andersen

Audun Lysbakken